

Mitja Rotovnik, legendarni direktor Cankarjevega doma, se je ob upokojitvi zaobljubil, da bo napisal zgodbo o nastanku in prvih desetletjih rasti največje slovenske kulturne ustanove. Deset let kasneje je pred nami *Gremo v Cankarja* – kombinacija avtentičnih, natančnih dejstev, ohranjenih v štiridesetih škatlah arhiva, in bogastva osebnih spominov na zakulisno dogajanje, velike osebnosti, predstave, koncerte in razstave, ki jih je v preteklosti gostil Cankarjev dom.

Mitja Rotovnik

buklaplus

GREMO V CANKARJA

Beletrina, zbirka Posebne izdaje, 2025, t. v., 299 str., 29 €

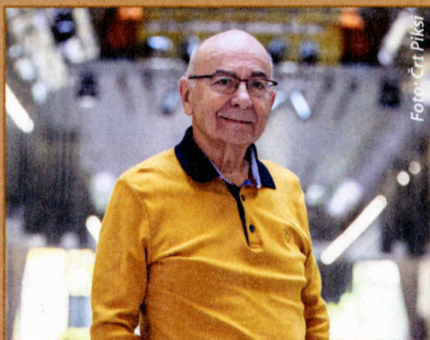
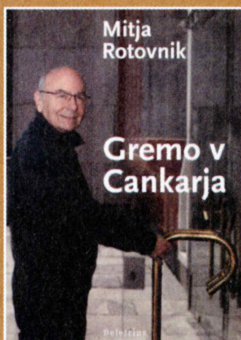

Foto: Črt Piksi

Bukla: Na začetku poti je dobila ideja o novem kulturnem centru splošno podporo, naletela pa je tudi na nasprotovanje. Zakaj?

Rotovnik: Nasprotovanj gradnji CD ni bilo veliko. Ravno nasprotno! Začetna ideja o veliki koncertni dvorani, ki je prerasla v odločitev o večdvoranskem kulturnem centru, je imela podporo kulturne srenje in oblasti. V javnosti je tudi zato odmevalo taktično glasovanje mariborskih delegatov proti »zakonu« o gradnji CD novembra 1977. V knjigi opisujem to edino stresno nasprotovanje, ki nas je kulturnike zaskrbelo, saj naj bi se gradnja začela že januarja 1978. Decembra so nato v Skupščini SRS dokumente sprejeli vsi trije zbori, kar je omogočilo začetek gradnje. V knjigi ugotavljam, zakaj so mariborski delegati najprej nasprotovali projektu, v drugo pa so ga podprli. Kritična je bila tudi likovna umetnica Alenka Gerlovič, ki je zagovarjala gradnjo manjših centrov drugod po Sloveniji.

Bukla: Po izgradnji je CD prerasel začetne cilje?

Rotovnik: CD ni le uresničil, temveč presešel začetne programske cilje. To so omogočile tudi tri nove dvorane in dve galeriji. Do moje upokojitve, po 34 letih, smo prešteli več kot 11 milijonov obiskov kulturnih prireditvev in še 3,5 milijona obiskovalcev kongresnih dogodkov. Med njimi so bili številni mlajši in najmlajši – tudi v sklopu kulturno-vzgojnega programa. S CD sta obe simfonični orkestrski zasedbi končno dobili veliko, akustično izvrstno dvorano. V CD so gostovali najboljši orkestri z vsega sveta. Pomemben je bil tudi prodor sodobne plesne in gledališke umetnosti, kar je CD podprl s koprodukcijami z gledališči in neodvisno sceno. Tu so se rodili številni festivali, med njimi najbolj popularen LIFFE. Razstavni prostori so omogočili vrhunske likovne razstave. Kulturno-vzgojni in humanistični programi so bili izjemno kakovostni; šole so jih rade vključevale v pouk.

Bukla: Je za uspeh pomembna tudi osebna angažiranost vodstva?

Rotovnik: Še se bo treba boriti za boljše pogoje, v katerih nastajajo kulturni programi, za posodobitev kulturnega sistema, za doslednejše uveljavljanje javnega interesa za kulturo, za odlično dostopnost kulture in umetnosti, za sodelovanje z gospodarstvom, zlasti ko gre za sponzoriranje itd. Direktorji oz. vodstva javnih kulturnih zavodov so osebno odgovorni za oblikovanje učinkovitega menedžmenta. Dober in učinkovit menedžment je garant za racionalno in transparentno rabo javnega denarja. Bodo strokovno dobro pripravljene evalvacije projektov končno postale ključna sestavina vodenja v vseh javnih kulturnih zavodih?